

Tankavaaran kultamuseon 10-vuotislahja, uusi museorakennus

Kultamuseon syntysanat lausuttiin 31.3.1973 Lapin Kullankaivajain Liiton vuosikokouksessa, jolloin päätettiin perustaa Kultamuseo Tankavaaraan. Toiminta käynnistyi heti ripeästi ja vaikka yleisölle näkyvää ei alussa paljon ollutkaan, karttuivat museon arkistot, kuvakokoelmat ja ääninauhat sitäkin nopeammin.

Vuonna 1975 avattiin Kultamuseon ensimmäinen näyttelytila Mutterikämpä yleisölle. Pari vuotta myöhemmin saatiin metsähallitukselta pientä korvausta vastaan ns. Härkäselän Kultala, joka siirrettiin työvoimaministeriön ja suuren talkoojoukon avustuksella museoalueelle Tankavaaraan. Rakennuksen peruskiven muurasi silloinen Tasavallan Presidentti Urho Kekkonen ja yleisölle avauksen suoritti kunniakullankaivaja, valtio-

neuvos Martti Miettunen. Näin saatiin museolle jo kohtuulliset näyttelytilat, jotka eivät kuitenkaan täyttäneet kaikkia näyttelytoiminnan vaatimuksia. Ja vieläkin puuttuivat toimisto-, konservointi-, varasto-, yms. tilat.

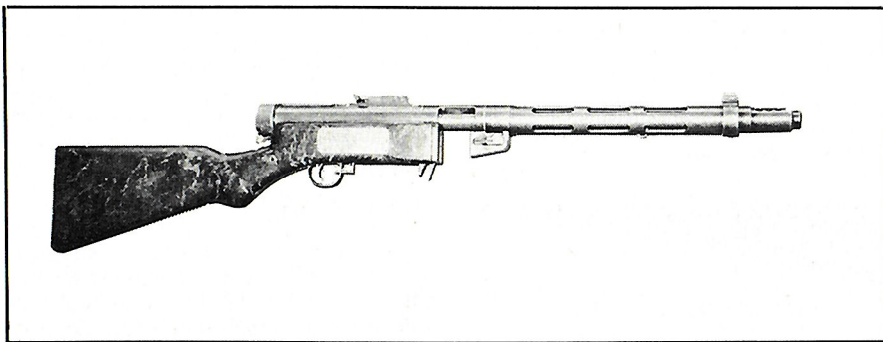
Ajanmukaisen museorakennuksen suunnittelu aloitettiin vuonna 1980 ja museotoiminnan siirryttyä Kultamuseoyhdistys ry:n hoidettavaksi ryhdyttiin anomaan mm. työvoimaministeriön avustusta uudisrakennushankkeeseen. Taloudellista apua suunnittelukustannuksiin antoi myös Sodankylän kunta. Joulukuussa 1981 saatiin TVM:n myönteinen päätös ja rakennustyöt voitiin aloittaa, ja joulukuussa 1982 otettiin rakennus vastaan.

Uusi museorakennus käsittää yli 200 m²:n näyttelytilan, 50 hengen auditorion,

toimisto- ja tutkimustilat, esineiden kunnostustilat, varaston, sosiaaliset tilat sekä henkilökunnan asunnon. Upeaan näyttelysaliin rakennettavan kultahistoriasta kertovan perusnäyttelyn suunnittelu käynnistettiin jo syksyllä ja rakennustöihin päästään huhtikuussa. Tällöin voidaan näyttely avata yleisölle heti kesäkuun alussa 1983. Viralliset avajaiset vietetään kesän aikana juhlallisemmissa merkeissä.

Kevään kuluessa aloitetaan myös Härkäselän Kultalassa mineraalinäyttelyn rakentaminen. Näyttelystä saadaan erittäin edustava, sillä jo tällä hetkellä Kultamuseon varastossa on n. 700 näyttelykorukivistä ja mineraaleista kautta maailman. Asiantuntija-apua museo saa mm. Geologisen tutkimuslaitoksen Kivimuseosta.

Miten kävi Marskin konepistoolien



Sotamarsalkka C G Mannerheim lahjoitti Jääkäripataljoona 1:lle kymmenen hopealaatalla varustettua Suomi-konepistoolia tunnustuksena kunnostautumisesta Talvisodan motti taisteluissa 1940. Lahja-aseet luovutettiin pataljoonalle sen lähtiessä Jatkosotaan 1941. Lahjoitukseen liittyi nimenomaisena ehtona se, ettei aseita saanut jättää koriste-esineiksi, vaan niitä tuli käyttää, kuten muitakin taisteluvälineitä.

Marskin konepistoolit olivat koko Jatkosodan ajan näkyvästi Jääkäripataljoona 1:n taistelujen tiellä erityisesti kunnostautuneitten konepistoolimiesten käytössä. Aseista kaksi ei koskaan palannut:

toinen tuhoutui täysosumasta ja toinen jäi kaatuneen kantajansa mukana taistelukentälle.

Sodassa ehjinä säilyneet ja sieltä palanneet kahdeksan Marskin konepistoolia kuuluvat Puolustusvoimien arvokaimpaan perinne-esineistöön. Aseista kuusi palvelee edelleenkin JP 1:n perinejoukko-osaston, Lapin Jääkäriprikaatin, kunniavartioaseina Sodankylässä; muut kaksi ovat Sotamuseossa Helsingissä ja Jalkaväkimuseossa Mikkelissä näyttelyesineinä vaalimassa Marsalkka Mannerheimin muistoa ja kertomassa jälkipolville suomalaisten jalkaväkitaistelijoitten parhaimmistosta.